

ΣΤΕΡΕΩΜΕΤΡΙΑ.

§. 192.

Α' πό σημείου, τὸ ὁποῖον κεῖται ἐκτὸς τοῦ ἐπιπέδου, μία μόνον κάθετος ἐμπορεῖ νὰ ἀχθῆ εἰς τὸ ἐπίπεδον.

§. 193. Καὶ ἀπὸ σημείου, τὸ ὁποῖον κεῖται εἰς τὸ ἐπίπεδον, μία μόνον κάθετος ἐμπορεῖ νὰ ἐγερθῆ.

§. 194. Δύω εὐθεῖαι κάθετοι εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον, εἶναι παράλληλοι, καὶ ἐὰν ἡ μία παράλληλος εἶναι γραμμὴν εἰς ἓν ἐπίπεδον, καὶ ἡ ἄλλη εἰς ἄλλο, εἶναι καὶ τὰ ἐπίπεδα παράλληλα.

§. 195. Ἐὰν μία εὐθεῖα εἶναι κάθετος εἰς δύο ἐπίπεδα, τὰ ἐπίπεδα εἶναι παράλληλα.

§. 196. Σχήμα, τὸ ὁποῖον ἔχει τρεῖς διαστάσεις μήκος, πλάτος, βάθος ἢ ὕψος, λέγεται σῶμα μαθηματικὸν ἢ σερεοῦ.

§. 197. Ἐὰν τρίγωνον, τετράγωνον, ἢ πολύγωνον κάτωθεν πρὸς τὰ ἄνω κινηθῆ παράλληλως μὲ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ ἀναβαῖνον ἀφίνη ἐπιφανείας σερεουμένης ἴσας μὲ τὸν ἑαυτὸν του, γεννᾶται σερεοῦ τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται πρίσμα· καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γωνιῶν τοῦ κινηθέντος σχήματος ὀνομάζεται τριγωνικὸν, τετραγωνικὸν, πολυγωνικὸν πρίσμα· τὸ κινηθὲν σχῆμα λέγεται βάσις τοῦ σερεοῦ.

§. 198. Ἐὰν ἡ βάσις εἶναι παραλληλόγραμμον, τὸ πρίσμα λέγεται παραλληλεπίπεδον· ἐὰν δὲ εἶναι τετράγωνον, καὶ ἀναθῆ εἰς ὕψος ἴσον μὲ τὴν πλευρὰν του, τὸ πρίσμα λέγεται κύβος.

§. 199. Ἐὰν ἡ βάση εἶναι κύκλος (Σχ. 75.), τὸ πρίσμα λέγεται κύλινδρος· οἱ δύο κύκλοι του, βάσεις τοῦ κυλίνδρου· εὐθεῖα δὲ ἡ ἐπιζευγνύουσα τὰ κέντρα τῶν κύκλων ἢ $\alpha\beta$, ἄξων τοῦ κυλίνδρου, καὶ ὕψος του.

§. 200. Ἐὰν ἡ ἐπιζευγνύουσα τὰ μεσαίτατα σημεῖα τῶν βάσεων τοῦ πρίσματος εἶναι κάθετος εἰς αὐτάς, τὸ πρίσμα λέγεται ὀρθόν· εἰάν δὲ πλαγία, πλάγιον· ὕψος δὲ λέγεται τὸ ἀπόστημα τῶν δύο βάσεων· εἶναι δὲ φανερόν, ὅτι τοῦ ὀρθοῦ κυλίνδρου ἄξων καὶ ὕψος εἶναι τὸ αὐτὸ (§. 199), τοῦ δὲ πλαγίου, ὁ ἄξων, εἶναι διάφορος παρὰ τὸ ὕψος.

§. 201. Ἐὰν εἰς τὸ μέσον ἐπιπέδου τοῦ $ΑΒΓΔ$ (Σχ. 76.) σταθῆ κάθετος ἡ $\beta\alpha$, καὶ ἀπὸ τοῦ α σημείου ἐπιζευχθῶσιν εἰς τὰς γωνίας τοῦ ἐπιπέδου εὐθεῖαι αἱ $Αα$, $Βα$, $Γα$, $Δα$, θέλει γεννηθῆν Πυραμῖς· τὸ ὑποκείμενον ἐπίπεδον ὀνομάζεται βάση τῆς Πυραμίδος, τὸ δὲ σημεῖον α κορυφή· τὸ δὲ ἀπόστημα τῆς κορυφῆς ἀπὸ τῆς βάσεως, ὕψος· εἰάν δὲ ἡ εὐθεῖα $\beta\alpha$ σταθῆ πλαγία εἰς τὸ ἐπίπεδον, ἡ πυραμῖς λέγεται πλαγία, ἐνῶ ἡ πρώτη λέγεται ὀρθή· καὶ εἰάν ἡ βάση εἶναι τρίγωνον, τετράγωνον, πολύγωνον, ἡ πυραμῖς λέγεται τριγωνική, τετραγωνική, πολυγωνική.

§. 202. Ἐὰν εὐθεῖα ἡ $\beta\alpha$ (Σχ. 77.) ἴσεται κάθετος εἰς τὸ κέντρον κύκλου, καὶ περὶ τὴν περιφέρειάν του περιαχθῆ ἡ $\alpha\Gamma$ εὐθεῖα, ἕως οὗ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον, θέλει γεννηθῆν κῶνος· καὶ ὁ μὲν κύκλος λέγεται βάση τοῦ κῶνου, τὸ δὲ α κορυφή του, τὸ δὲ ἀπόστημά της ἀπὸ τῆς βάσεως, ὕψος· ἡ δὲ εὐθεῖα $\alpha\beta$, ἄξων· εἰάν ὁ ἄξων εἶναι κάθετος εἰς τὸν κύκλον, ὁ κῶνος λέγεται ὀρθός· εἰ δὲ μὴ, πλάγιος.

§. 203. Ἐὰν ὁ κῶνος τμηθῆ διατῆς κορυφῆς καὶ τοῦ ἄξονος ἕως τῆς βάσεως, ἡ τομὴ εἶναι τρίγωνον.

§. 204. Κῶνοι καὶ πυραμίδες, τεμνόμενοι μὲ ἐπίπεδα παράλληλα τῶν βάσεών των, γίνονται κόλουροι ἢ κολοσφύι.

§. 205. Αἱ πλευραὶ τοῦ μὲν πρίσματος εἶναι τετράπλευροι, τῆς δὲ πυραμίδος τρίπλευροι· τοῦ δὲ κυλίνδρου καὶ τοῦ κώνου εἶναι μία καμπύλη ἐπιφάνεια.

§. 206. Ἐὰν ἡμικύκλιον τὸ $ΑΒΚΔ$ (Σχ. 78.) περιεχθῆ περὶ τὴν μένουσαν ἀκίνητον διάμετρον $ΑΒ$, ἕως οὗ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ αὐτὸ, θέλει γεννηθῆν σφαῖρα· ἡ $ΑΒ$ διάμετρος ὀνομάζεται ἄξων τῆς σφαίρας· κέντρον τῆς, τὸ $Κ$ κέντρον τοῦ ἡμικυκλίου· τὰ σημεῖα $Α, Β$, πόλοι τῆς σφαίρας.

§. 207. Ἐὰν ἀπὸ τοῦ $Α$ πόλου ἕως τοῦ $Β$ τμηθῆ ἡ σφαῖρα μὲ ἐπίπεδα κάθετα εἰς τὸν ἄξονα, θέλουν γεννηθῆν κύκλοι, οἵτινες μεγαλύνονται ἕως τοῦ κέντρου, καὶ ἐντέθεν πάλιν μικρύνονται ἕως τὸν ἄλλον πόλον· ὁ κύκλος, ὅς τις διαιρεῖ τὴν σφαῖραν εἰς δύο ἴσα μέρη, τὰ ὅποια λέγονται ἡμισφαίρια, εἶναι μέγιστος τῆς σφαίρας κύκλος· καὶ ἐπειδὴ πολλοὶ κύκλοι ἐμποροῦν νὰ τὴν διαιρέσουν εἰς ἴσα μέρη· εἶναι λοιπὸν καὶ πολλοὶ οἱ μέγιστοι κύκλοι εἰς τὴν αὐτὴν σφαῖραν.

§. 208. Εἰς τὰ σφαιρὰ σώματα ζητεῖται νὰ μετρήσωμεν τὴν ἐξωτερικὴν τῶν ἐπιφάνειαν, διὰ νὰ μάθωμεν πόσα τετραγωνικὰ μέρη περιέχει· καὶ ἔπειτα νὰ μετρήσωμεν καὶ τὴν σφαιρότητά των· λέγομεν λοιπὸν συντόμως τὸ πρῶτον, καὶ ἔπειτα τὸ δεύτερον.

§. 209. Διὰ νὰ μετρήσῃ τὴν ἐπιφάνειαν πρίσματος, μέτρησε πρῶτον τὴν βάσιν του, ὡς ἐπίπεδον σχῆμα, καθὼς εἰδείξαμεν εἰς τὴν ἐπιπεδομετρίαν· τὸ διπλοῦν αὐτῆς κάμνε τὴν ἀνω καὶ κάτω βάσιν τῆς· ἔπειτα μέτρησε καθὲν παραλληλόγραμμον ἀπὸ τὰ περικυκλοῦντα τὸ πρίσμα· τὸ δὲ κεφάλαιον

τῶν βάσεων καὶ τῶν παραλληλογράμμων τούτων θέλει σὲ δώ-
σειν τὴν ζητούμενην ἐπιφάνειαν.

§. 210. Διὰ τὴν εὐρῆς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ παραλλη-
λεπιπέδου, μέτρησε μόνου μίαν βάσιν, καὶ δύο ἐφεξῆς κει-
μένας πλευράς, καὶ διπλασίασε τὸ ἄθροισμάτων.

§. 211. Διὰ τὴν εὐρῆς τὴν ἐπιφάνειαν ὀρθοῦ κυλίνδρου,
μέτρησε πρῶτον μίαν τοῦ βάσιν (§. 185.)· καὶ διπλασίασέ
τὴν· ἔπειτα πολλαπλασίασε τὸ ὕψος τοῦ κυλίνδρου μὲ τὴν
περιφέρειαν τῆς βάσεώς του· σύναψε τὸ διπλοῦν τῆς βάσεως μὲ
τὸ γινόμενον τοῦτο· τὸ ἄθροισμάτων εἶναι ἡ ζητούμενη ἐπι-
φάνεια.

§. 212. Διὰ τὴν εὐρῆς τὴν ἐπιφάνειαν πυραμίδος, μέτρη-
σε χωριστὰ τὴν βάσιν τῆς, καὶ πᾶσαν μίαν πλευρὰν τῆς· καὶ
συνάψας αὐτὰς ἔχεις τὸ ζητούμενον.

§. 213. Διὰ τὴν εὐρῆς τὴν ἐπιφάνειαν ὀρθοῦ κώνου,
μέτρησε πρῶτον τὴν βάσιν του (§. 185.), καὶ μ' αὐτὴν σύν-
αψε τὸ γινόμενον ὑπὸ τῆς ἡμιπεριφέρειας τῆς βάσεως, καὶ
τῆς ἡμισείας πλευρᾶς αΓ (Σχ. 77.).

§. 214. Διὰ τὴν εὐρῆς τὴν ἐπιφάνειαν ὀρθοῦ κολοβοῦ
κώνου (Σχ. 79.), μέτρησε πρῶτον διὰ τῶν διαμέτρων ΑΒ,
ΓΔ τὰς δύο βάσεις α, β· δεύτερον πολλαπλασίασε τὸ ἥμισυ
κεφάλαιον τῶν περιφερειῶν των μὲ τὴν πλευρὰν ΑΓ· καὶ σύ-
ναψέ τα ὅλα.

§. 215. Διὰ τὴν εὐρῆς τὴν ἐπιφάνειαν σφαίρας, εὐρὲ
διὰ τῆς ἀκτίνος τῆς τὴν περιφέρειαν τοῦ μεγίστου κύκλου τῆς·
καὶ τὴν περιφέρειαν ταύτην πολλαπλασίασας μὲ τὴν διάμετρον,
εὐρίσκεις τὸ ζητούμενον.

§. 216. Καθὼς εἰς τὴν μέτρησιν τῶν ἐπιφανειῶν ἔμετα-
χειρίσθημεν μέτρα τετραγωνικά, οὕτως εἰς τὴν μέτρησιν τῶν
στερεῶν μεταχειριζόμεθα μέτρα κυβικά.

§. 217. Εἰς εὐρεσίν τῆς σερειότητος πολλαπλασιάζομεν πρῶτον τὸ μῆκος μὲ τὸ πλάτος (καὶ τοῦτο εἶναι τὸ τετραγωνικὸν μέτρον)· καὶ τὸ τετραγωνικὸν γινόμενον πολλαπλασιάζομεν ἔπειτα μὲ τὸ ὕψος· τὸ δεύτερον τοῦτο γινόμενον εἶναι κύβικόν μέτρον.

§. 218. Κύβος, τοῦ ὁποίου πᾶσα πλευρὰ εἶναι μία ὀργυιὰ, εἶναι Κυβικὴ ὀργυιὰ· εἰ δὲ εἶναι πούς, κυβικὸς πούς· εἰ δὲ εἶναι δάκτυλος, κυβικὸς δάκτυλος.

§. 219. Φαντάσου μίαν τετραγωνικὴν ὀργυιάν ΑΒΓΔ (Σχ. 80.) ὑψηλὴν ἕνα πόδα, ἢ πολλαπλασιασμένην μὲ 1· θέλει λοιπὸν γεννηθῆν σχῆμα τὸ ΖΔ τὸ ὁποῖον δὲν περιέχει 36 τετραγωνικοὺς πόδας, ἀλλὰ 36 κυβικοὺς πόδας.

§. 220. Πολλαπλασίασε τώρα τοὺς 36 τετραγωνικοὺς πόδας ἢ τὴν τετραγωνικὴν ὀργυιάν ΑΒΓΔ (Σχ. 81.), ὄχι μὲ τὴν 1, ἀλλὰ μὲ 6 πόδας, ἤγουν μὲ μίαν ὀργυιάν· θέλει γεννηθῆν κύβος ὁ ΚΒ περιέχων ἑξάκις 36, ἤγουν 216 κυβικοὺς πόδας· ὁ κύβος οὗτος ὀνομάζεται κυβικὴ ὀργυιὰ.

§. 221. Ὡσαύτως ὁ κυβικὸς πούς περιέχει δακτύλους κυβικοὺς $12 \times 12 \times 12 = 1728$ · καὶ τόσας κυβικὰς γραμμὰς ὁ κυβικὸς δάκτυλος.

§. 222. Διὰ τὰ εὐρῆς τὴν σερειότητα τοῦ πρίσματος, πολλαπλασίασε τὴν βάσιν του μὲ τὸ ὕψος του· καὶ τὸ γινόμενον θέλει σὲ δώσειν μὲ κυβικὰ μέτρα τὴν σερειότητα τοῦ πρίσματος.

§. 223. Ἐπειδὴ δὲ παραλληλεπίπεδον καὶ κύβος καὶ κύλινδρος εἶναι πρίσματα (§. 198. 199)· ἄρα καὶ ἐκ τούτων καθὲν εἶναι ἴσον μὲ τὸ γινόμενον ὑπὸ τῆς βάσεως καὶ τοῦ ὕψους του.

§. 224. Πᾶσα πυραμὶς εἶναι τριτημόριον πρίσματος, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν αὐτὴν βάσιν καὶ τὸ αὐτὸ ὕψος μὲ τὴν πυραμίδα· διότι φαντάσου εἰς κύβον τὸν ΑΘ (Σχ. 82.) πυραμίδα τὴν ΑΕΒΓ ἰσαμένην ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως μὲ τὸν κύβον, καὶ

ἔχουσαν τὴν κορυφὴν τῆς εἰς τὸ μέσον τοῦ κύβου, καὶ θέλεις καταλάβειν εὐκόλως ὅτι ἐλλείπουν ἀκόμη 5 τοιαῦται πυραμίδες διὰ νὰ ἀναπληρώσῃσι τὸν κύβον· εἶναι λοιπὸν ἡ πυραμὶς $\frac{1}{6}$ τοῦ ὅλου κύβου, καὶ $\frac{1}{3}$ τοῦ ἡμίσεως· ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ ἡμισυς κύβος εἶναι πρίσμα τὸ ΑΙΝΚΓΒ, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν αὐτὴν βάσιν καὶ τὸ αὐτὸ ὕψος μὲ τὴν πυραμίδα· ἄρα ἡ πυραμὶς εἶναι τριτημόριον τοῦ τοιούτου πρίσματος.

§. 225. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ κύλινδρος εἶναι πρίσμα, τοῦ ὁποῖου ἡ βᾶσις εἶναι κύκλος· ὡσαύτως καὶ ὁ κῶνος πυραμίδος διὰ τοῦτο καὶ ὁ κῶνος εἶναι τριτημόριον κυλίνδρου, ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν βᾶσιν καὶ τὸ αὐτὸ ὕψος μὲ τὸν κύλινδρον.

§. 226. Διὰ νὰ εὕρῃς τὴν σερειότητα τῆς πυραμίδος, πολλαπλασίασε τὴν βᾶσιν τῆς μὲ ὅλον τὸ ὕψος τῆς· τὸ γινόμενον εἶναι πρίσμα (§. 222.), τοῦ ὁποῖου λαβὼν τὸ τριτημόριον εὐρίσκεις τὴν σερειότητα τῆς πυραμίδος (§. 224).

§. 227. Τὸ αὐτὸ δὲ πρέπει νὰ κάμωμεν καὶ εἰς τὸν κῶνον, ὅστις εἶναι τριτημόριον τοῦ κυλίνδρου (§. 225).

§. 228. Διὰ νὰ εὕρῃς τὴν σφαιρας σερειότητα, πολλαπλασίασε τὴν ἐπιφάνειάν τῆς (§. 215.) μὲ $\frac{1}{6}$ τῆς διαμέτρου τῆς, ἢ μὲ $\frac{1}{3}$ τῆς ἀκτίνος τῆς.

§. 229. Ἐπειδὴ δὲ μὲ τὴν ἐκμέτρησίν ταύτην εὐρίσκειται, ὅτι σφαιρας ἐχούσης διάμετρον 1 πρὸς σφαιρας ἐχούσης διάμετρον 2 ἢ σερειότης πρὸς τὴν σερειότητα εἶναι ὡς 1 πρὸς 8· συμπεραίνεται ἐκ τούτου, ὅτι αἱ σφαῖραι πρὸς ἀλλήλας εἶναι, ὡς οἱ τῶν ἀκτίνων των κύβοι, ἢ ὡς οἱ τῶν διαμέτρων των· εἰάν λοιπὸν μία σφαῖρα ἔχῃ διάμετρον ἕνα πιάδα, καὶ ἄλλη δέκα ἢ πρώτη πρὸς τὴν δευτέραν ἔχει λόγον, τὸν ὁποῖον ἔχει 1 ἰ 1000.

§. 230. Ἡ γωνία τοῦ κύβου, τῆς πυραμίδος, τοῦ πα-

ραλληλεπιπέδου κτ. λέγεται γωνία ζερεά· ἡ ζερεά λοιπὸν γωνία σχηματίζεται ἀπὸ ἐπιπέδους γωνίας, τῶν ὁποίων αἱ κορυφαὶ ἀποτελοῦν τὴν κορυφὴν τῆς ζερεᾶς γωνίας.

§. 231. Τρεῖς γωνίαι ἐπίπεδοι χρειάζονται τοῦλάχισον διὰ νὰ συσταθῇ μία ζερεά.

§. 232. Αἱ ζερεαὶ γωνίαι εἶναι ἴσαι καὶ ὅμοιαι, ἐὰν αἱ περιέχουσιν αὐτὰς ἐπίπεδοι εἶναι ἰσάριθμοι, καὶ πᾶσα μία μὲ πᾶσαν μίαν ἴση κατὰ τάξιν.

§. 233. Ὅμοια ζερεὰ λέγονται, τὰ ὅποια περιέχονται ὑπὸ ἰσάριθμων ἐπιπέδων, καὶ ὁμοίων ἑνὸς πρὸς ἄλλο κατὰ τάξιν· ὁ κύβος π. χ. εἶναι ὅμοιος μὲ ἄλλον κύβον, ἐπειδὴ καθεὶς περιέχεται ἀπὸ ἕξ τετράγωνα, τὰ ὅποια εἶναι ὅμοια.

§. 234. Καθὼς ὅμοια ἐπίπεδα σχήματα ἔχουν ἴσας τὰς ἀντιτίχους γωνίας· οὕτω καὶ αἱ ἀντίτιχοι ζερεαὶ γωνίαι τῶν ὁμοίων ζερεῶν εἶναι ἴσαι.

§. 235. Αἱ ἀντίτιχοι πλευραὶ δύο ὁμοίων ἐπιπέδων σχημάτων εἶναι ἀνάλογοι· καὶ τὴν ἀναλογίαν ταύτην φυλάττουσι καὶ ὅταν τὰ ὅμοια ἐπίπεδα εἶναι πλευραὶ ὁμοίων ζερεῶν.

§. 236. Στερεαὶ γωνίαι, αἱ ὅποια ἐμβαλλόμεναι μὲ τὴν φαντασίαν ἢ μία εἰς τὴν ἄλλην, ἐφαρμόζονται ἀκριβῶς, εἶναι ἴσαι.

§. 237. Ἐὰν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπιπέδων γωνιῶν, αἱ ὅποια συνέρχονται εἰς ἓν σημεῖον, εἶναι 360° · ἀποτελοῦν ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν (§. 36.), καὶ ὄχι ζερεὰν γωνίαν.

§. 238. Ἄρα τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπιπέδων γωνιῶν, αἱ τινες συνισῶσι γωνίαν ζερεὰν, πρέπει νὰ εἶναι μικρότερον παρὰ 368° .

§. 239. Κανονικὰ ζερεὰ ὀνομάζονται, τῶν ὁποίων αἱ πλευραὶ εἶναι ἰσάλληλα κανονικὰ ἐπίπεδα σχήματα.

§. 240. Ἐπειδὴ λοιπὸν πᾶσα γωνία κανονικοῦ ζερεοῦ

σύγκειται ἀπὸ τοιαύτας ἐπιπέδους γωνίας, αἱ ὅποια εἶναι ἰσάλληλοι καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ μέγεθος· ἀναγκαίως πᾶσαι αἱ γωνίαι τοῦ κανονικοῦ σφαιροῦ εἶναι ἰσάλληλοι.

§. 241. Κανονικὰ σώματα εἶναι πέντε, καὶ ὄχι πλείότερα.

Διότι εἰς πᾶν κανονικὸν σφαιρὸν ἀπαιτοῦνται ἴσα κανονικὰ ἐπίπεδα τοῦ αὐτοῦ εἴδους (§. 239.)· καὶ ἐπειδὴ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπιπέδων γωνιῶν, αἵτινες συνισῶσι σφαιρὴν γωνίαν, πρέπει πάντοτε νὰ εἶναι μικρότερον παρὰ 360° (§. 238.)· εἶναι φανερόν, ὅτι εἰς γένεσιν κανονικοῦ σφαιροῦ ἐμποροῦν νὰ χρησιμεύσωσι μόνον τὰ ἐφεξῆς κανονικὰ ἐπίπεδα· ἰσόπλευρα τρίγωνα, τετράγωνα, καὶ κανονικὰ πεντάγωνα.

α'. Τοῦ ἰσοπλεύρου τριγώνου ἡ γωνία εἶναι $= 60^\circ$ (§. 51)· τρεῖς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν κάμνουν 180° · καὶ τέσσαρα τοιαυτὰ τρίγωνα συνισῶσι σφαιρὸν κανονικόν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται **Τετράεδρον**, ἐπειδὴ ἔχει τέσσαρας ἐπιφανείας.

β'. Τέσσαρες γωνίαι ἰσοπλεύρων τριγώνων κάμνουν 240° · καὶ ὀκτὼ τοιαυτὰ τρίγωνα ἀποτελοῦν ὀκτάεδρον, ἐπειδὴ ἔχει ὀκτὼ ἐπιφανείας.

γ'. Πέντε τοιαυτὰ γωνίαι κάμνουν 300° , καὶ 20 τρίγωνα κάμνουν εἰκοσάεδρον· ἐξ δὲ γωνίαι εἶναι 360° · καὶ λοιπὸν ἄλλο σφαιρὸν κανονικὸν δὲν γίνεται ἐξ ἰσοπλεύρων τριγώνων.

δ'. Τρεῖς γωνίαι τετραγώνου κάμνουν $3 \times 90 \times 270^\circ$ · καὶ ἕξ τετράγωνα κάμνουν τὸν κύβον, ὅς τις λέγεται καὶ ἕξάεδρον· ἐπειδὴ δὲ 4 γωνίαι τετραγώνου κάμνουν 360° , εἶναι φανερόν, ὅτι ἄλλο κανονικὸν σφαιρὸν δὲν δύναται νὰ συσταθῇ ἐκ τετραγώνων.

ε'. Ἡ γωνία τοῦ κανονικοῦ πεντάγωνου εἶναι $= 108^\circ$ (§. 144.)· καὶ 3 ἐξ αὐτῶν κάμνουν 324° · δώδεκα δὲ πεντάγωνα συνισῶσι τὸ δωδεκάεδρον, ἐπειδὴ ἔχει δώδεκα

